

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏผลดังนี้

5.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้ทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิจัยพบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูงมีแนวโน้มเรียนรู้ทางการเมือง (39.5%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ปานกลาง (25.8%) และต่ำ (21.1%) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และแอทคินและกรีนเบิร์กที่ว่าหนังสือพิมพ์และการสื่อสารมวลชนเป็นตัวการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมืองแก่ผู้อ่าน

5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิจัยพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูงมีแนวโน้มพูดคุยเรื่องการเมืองการบริหาร (42.3%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ปานกลาง (38.5%) และต่ำ (16.7%) ตามลำดับ ส่วนการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมอื่นๆ นั้น นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูงเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.3 สหสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิจัยพบว่า ระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ทางการเมืองในทางบวกระดับต่ำ และ

มีความสัมพันธ์กับการพูดคุย เรื่องการเมืองการบริหารในทางบวกระดับปานกลาง แต่ระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะอื่นๆ

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับการเรียนรู้และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง จากการวิจัยพบว่า

5.1.4.1 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชายมีแนวโน้มเรียนรู้ทางการเมือง (41.4%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศหญิง (23.8%) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแกรี ฟิลด์ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง และมีความสนใจการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ส่วนชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.2 เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.3 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีฐานะทางครอบครัวสูงมีแนวโน้มไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (85.3%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีฐานะทางครอบครัวปานกลาง (75.3%) และต่ำ (69.4%) ตามลำดับ ส่วนเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.4 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศหญิงมีแนวโน้มชักจูงให้ประชาชนมาออกเสียงเลือกตั้ง (63.8%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชาย (56.8%) ส่วนชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวไม่มีความเกี่ยวข้องกับการชักจูงให้ประชาชนมาออกเสียงเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.5 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชายมีแนวโน้มฟังปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (56.5%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศหญิง (39.0%) และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มี

ฐานะทางครอบครัวต่ำมีแนวโน้มไปพึ่งการบราศรัยหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (53.5%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีฐานะทางครอบครัวปานกลาง (49.3%) และสูง (39.5%) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโรบนิลลา และกลาเซอร์ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่กำลังเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมในทางสูงขึ้น มีความตื่นตัวทางการเมืองสูงกว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางสังคมสูงอยู่แล้ว ส่วนชั้นปีและสาขาวิชาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการไปพึ่งการบราศรัยหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.6 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชายมีแนวโน้มพูดคุยเรื่องการเมืองการบริหาร (40.2%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศหญิง (33.3%) ส่วนชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวไม่มีความเกี่ยวข้องกับการพูดคุยเรื่องการเมืองการบริหารอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.7 เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และฐานะทางครอบครัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมฟังสัมมนาทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.4.8 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชายมีแนวโน้มเข้าร่วมชุมนุมประท้วงทางการเมืองโดยถูกต้อง (24.7%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศหญิง (14.4%) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ตงมณี ที่ศึกษาพบว่า ครูประถมศึกษาศพชชายมีความสำนึก ความสนใจในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาธิปไตยมากกว่าครูประถมศึกษาเพศหญิง และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มเข้าร่วมชุมนุมประท้วงทางการเมืองโดยถูกต้อง (27.2%) มากกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 3 (17.9%) ชั้นปีที่ 1 (15.5%) และชั้นปีที่ 2 (13.1%) ตามลำดับ

5.1.5 ระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเมืองในระดับประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญ

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานเพียงบางส่วน ทั้งนี้อาจอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) ระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเกี่ยวข้องกับการพูดคุยเรื่องการเมืองการบริหารอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของเกษม ศิริสัมพันธ์ที่ว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในฐานะเป็นผู้สอนหรือเป็นผู้นำผู้อ่านให้เข้าจับบทบาททางการเมืองและปัญหาต่างๆ ในสังคม ส่วนการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมอื่นๆ นั้น นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูง เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ปานกลาง และต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการพูดคุยทางการเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัวมากกว่า ส่วนกิจกรรมทางการเมืองอื่นๆ อาจจะต้องใช้ความพยายามมาก จึงทำให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูง เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมทางการเมืองอื่นๆ ไม่แตกต่างจากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ปานกลางและต่ำ

(2) เพศของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และการเข้าร่วมฟังสัมมนาทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพศชายและเพศหญิงมีศักยภาพเท่ากันในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบทั้งสามดังกล่าว

(3) ระดับการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีความเกี่ยวข้องกันกับทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย ทำให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการพูดคุยกันทางการเมืองในกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นผลให้ทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมือง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมีนโยบายส่งเสริมให้คนไทยอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น และขอความร่วมมือจากบรรณาธิการและผู้บริหารหนังสือพิมพ์ให้เพิ่มเนื้อหาทางด้านการเมืองเพื่อพัฒนาความรู้ทางการเมืองแก่บุคคลทั่วไปโดยผ่านหนังสือพิมพ์ได้อีกทางหนึ่ง

(2) ควรศึกษาเปรียบเทียบสื่อมวลชนต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ว่า สื่อประเภทใดมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ การเข้ามามีส่วนร่วม และทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันหรือไม่

(3) ควรศึกษาเปรียบเทียบสื่อมวลชนกับสื่อระหว่างบุคคลว่า สื่อประเภทใดมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ การเข้ามามีส่วนร่วม และทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันหรือไม่

นอกจากนั้น การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชา อันจะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาในสาขาอื่นๆ ต่อไป